

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

на тему: «Особливості обліку і контролю доходів та фінансових результатів туристичної галузі (на прикладі ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур»)»

Виконавець:

Студентка ЦЗФН

Сопрук Олеся Ігорівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач

Бойко Ольга Станіславівна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Протягом останніх років туризм перетворився на одну з потужніших галузей світової економіки. Якість туристичних послуг, їх собівартість, дохідність значною мірою залежать від ефективної реалізації усього комплексу функцій управління, зокрема облікової й контрольної. Таке явище зумовлює необхідність вивчення особливостей організації обліку діяльності підприємств туристичної сфери. Туристичні послуги мають свої особливості і це, безумовно, впливає на організацію та ведення бухгалтерського обліку.

Прискорення розвитку туристичної галузі, прагнення підприємств до отримання максимального прибутку та зростаюча платоспроможність споживачів послуг сприяють розширенню та урізноманітненню туристичної діяльності. Отримання максимального прибутку за мінімальних витрат виступає головним завданням підприємства чому сприяє чітко налагоджена система ведення бухгалтерського обліку.

Одним з найважливіших факторів, що визначає суму прибутку як кінцевого результату діяльності підприємства туристичного господарства, є розмір доходу, що формується ним в процесі своєї діяльності.

Сутність та протиріччя фінансового результату для підприємців і бухгалтерів найбільш виражено проявляється під час формування і відображення його в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Важливим є правильне визначення фінансових результатів за видами діяльності.

Різноманіття і складність невирішених проблем в організації бухгалтерського обліку доходів і фінансових результатів туроператорів і турагентів за відсутності сучасних галузевих методичних рекомендацій обумовлюють підвищений інтерес до проведення спеціального дослідження з метою пошуку ефективних методик, що задовольняють запитам різних користувачів звітності.

Проблемам обліку доходів та фінансових результатів у своїх працях приділяли увагу такі вітчизняні вчені як Білуха М.Т., Бородкін О.С., Бутинець Ф.Ф., Валуєв Б.І., Добровський В.М., Завгородній В.П., Крупка Я.Д., Кужельний М.В., Мних Є.В., Сопко В.В., Сук Л.К., Ткаченко Н.М., Чумаченко М.Г., Шкарабан С.І., Швець В.Г. та інші, але ця проблема потребує більш детального розгляду.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних питань обліку і контролю доходів і фінансових результатів туристичних підприємств, аналіз їх формування, та формулювання пропозицій щодо удосконалення механізму обліку доходів і фінансових результатів на підприємстві.

Для досягнення мети дослідження в роботі визначено такі **завдання**:

- Дослідити загальні умови організації діяльності туристичних підприємств;
- Визначити особливості формування доходів і фінансових результатів в туристичній діяльності;
- Проаналізувати міжнародну практику обліку доходів у туроператорів;
- Надати загальну організаційно-економічну характеристику об'єкта дослідження;

- Дослідити документальне оформлення та особливості обліку доходів та фінансових результатів на підприємстві;
- Визначити шляхи удосконалення обліку на підприємстві;
- Навести загальну методику контролю доходів та фінансових результатів;
- Проаналізувати результати діяльності підприємства;
- Побудувати економіко-математичну модель ефективності діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси бухгалтерського обліку, контролю та аналізу доходів та фінансових результатів туристичних підприємств.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і прикладних питань, пов'язаних з організацією обліку та внутрішнього контролю операцій по визначенню доходів та формуванню фінансових результатів ТОВ «Вилкове Пелікан Тур».

Методи дослідження. З метою реалізації поставлених у кваліфікаційній роботі завдань було використано наступні методи дослідження: індукція та дедукція (для визначення економічних принципів та методики обліку доходів та фінансових результатів); аналіз і теоретичне порівняння (для розрахунку економічних показників діяльності підприємства); синтез (для узагальнення розрізнених аспектів методики обліку та аналізу фінансових результатів); моделювання, аналітичні розрахунки.

Інформаційна база дослідження. В якості теоретичної бази кваліфікаційної роботи були використані нормативно-правові акти України; Міжнародні стандарти фінансової звітності, наукові праці вітчизняних і зарубіжних науковців, матеріали спеціалізованих періодичних видань з проблем обліку, контролю та економічного аналізу доходів та фінансових результатів. Емпіричну базу дослідження було отримано безпосередньо на підприємстві, яке досліджувалося, з періодичних видань, дані мережі Інтернет.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади обліку доходів туристичної галузі**» розглянуто загальні умови діяльності туристичних господарств, досліджено класифікацію доходів та фінансового результату та особливості формування доходів та фінансового результату в туристичній діяльності; розглянуто порядок обліку доходів відповідно до міжнародної практики.

У другому розділі «**Діюча система обліку доходів та фінансових результатів на прикладі ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур»**» проаналізовано ведення обліку доходів та фінансового результату на ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур», розглянуто первинні документи, реєстри синтетичного та аналітичного обліку досліджуваного підприємства, а також фінансову звітність. Розроблено ряд рекомендацій, щодо поліпшення обліку доходів та визначення фінансового результату на ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур».

У третьому розділі «**Контроль та аналіз доходів та фінансових результатів ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур»**» визначено методику контролю доходів та фінансових результатів, проведено аналіз результатів діяльності ТОВ «Вилкове-

Пелікан-Тур», розроблено на підставі математичного моделювання шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведені у кваліфікаційній роботі дослідження обліку та аудиту фінансових результатів діяльності підприємств дають змогу сформулювати наступні висновки:

1. Розуміння сутності та вдосконалення облікового відображення фінансових результатів діяльності підприємств дозволяє сформулювати інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень щодо покращення фінансового стану підприємств та подальшого їх розвитку, оскільки прибуток – це важливий показник діяльності підприємства, головна передумова підвищення ефективності діяльності підприємств на перспективу.

2. Існує низка невідповідностей в окремих концептуальних підходах щодо визнання фінансових результатів. У нормативних актах не визначається саме поняття «фінансові результати», а обґрунтовано лише сутність дефініцій «доходи», «витрати», «прибуток» та «збиток». А в ПСБО 15 «Доходи» відсутнє чітке визначення щодо доходів від інвестиційної діяльності. Крім того, в НП(С)БО 1 та ПСБО 15 відсутній єдиний підхід до визначення і відображення доходів. Тому слід внести зміни до вказаних стандартів та привести у відповідність понятійний апарат щодо доходів за видами діяльності. Також відсутній відповідний нормативний документ, який би містив методичні рекомендації щодо обліку витрат підприємств туристичного бізнесу. Отже, на практиці кожне підприємство самостійно вирішує завдання організації обліку витрат, їх розподілу та визначення собівартості туристичного продукту (послуги).

3. Необхідність виокремлення різних показників прибутку викликана різними підходами та особливостями завдань, які вирішуються. Встановлено, що не існує такого показника прибутку, який одночасно задовольняв би всі інформаційні потреби користувачів. Для визначення ефективності управління підприємством релевантним є показник поточного операційного прибутку; для оцінки вартості підприємства – показник сукупного прибутку; для цілей прогнозування при розрахунку прибутку мають бути виділені регулярні і нерегулярні статті, а також статті, що є доходом для третіх сторін. Для задоволення інтересів держави щодо сплати податків необхідним є формування інформації про прибуток для цілей оподаткування.

4. Існує два погляди щодо дати визнання доходу туристичної фірми в бухгалтерському обліку. Згідно з першим – дохід виникає на дату надходження коштів на поточний рахунок або до каси туристичної фірми в оплату турпродукту. Частіше використовується на практиці другий підхід, згідно з яким дохід визнається тільки за датою закінчення туру.

5. Облікова система підприємства представляє єдину інформаційну сукупність даних, тому під час формування звітності для різних груп користувачів для визначення фінансового результату необхідно застосовувати відповідну концепцію та забезпечувати можливість застосування даних єдиної системи обліку. Обрання того певного виду обліку, а також моделі взаємодії його різних підсистем здійснює

безпосередній вплив на методичку формування фінансового результату діяльності підприємства. Виходячи з цілей, що ставлять користувачі інформації, прибуток може визначатись як перевищення суми доходів від господарської діяльності над сумою витрат на її здійснення за певний звітний період; як різниця між майновим станом підприємства на початок і кінець звітного періоду; як різниця між грошовими надходженнями та грошовими видатками; як різниця між доходами й витратами, розрахованим відповідно до податкового законодавства.

6. Досліджено питання обліку фінансових результатів ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур» та визначено, що основними завданнями організації обліку доходів та фінансових результатів діяльності підприємства є забезпечення правильного визначення умов визнання та достовірної оцінки доходів і фінансових результатів, правильного розмежування доходів і фінансових результатів за кожною класифікаційною групою, повного та своєчасного відображення в реєстрах обліку доходів та фінансових результатів, достовірного визначення фінансового результату. Діяльність ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур» визначається як туроператор щодо організації туризму в м. Вилкове, оскільки повністю займається організацією та формуванням турів, а також як турагента при реалізації інших турів.

7. Від правильного розроблення положення про облікову політику підприємства залежить не лише об'єктивне висвітлення інформації у фінансовій звітності, але й аналіз діяльності підприємства загалом, прийняття рішень щодо організації роботи підприємства. Серед основних недоліків обліку ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур» ми визначили відсутність затвердженої облікової політики. На нашу думку, підприємству варто розробити наказ про облікову політику при чому брати участь у розробці такого документа повинні не тільки бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером, але і керівники та засновники.

8. Вважаємо, що доходи, які отримані у вигляді відсотків банку на залишок коштів на поточному рахунку відносяться до операцій операційної діяльності, тому їх варто обліковувати на рахунку 719 «Інші операційні доходи» замість рахунку 732. Також для отриманих грошових коштів від замовників перед початком туру необхідно використовувати рахунок 681 «Аванси отримані» адже використання рахунку 36 є методологічно неправильним.

9. У ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур» не існує відокремленого підрозділу служби внутрішнього контролю. Ризик контролю на підприємстві має досить низький рівень, тому довіра до системи внутрішнього контролю відповідно є середньою.

Вважаємо, що перерахований комплекс заходів, а також програми з автоматизації обліку дозволять ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур» забезпечити достовірний оперативний облік та дієвий контроль доходів і фінансових результатів.

АНОТАЦІЯ

Сопрук Л.І.,

(прізвище та ініціали
студента)

«Особливості обліку і контролю доходів і фінансових результатів туристичної галузі (на прикладі «ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур»»,

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

«071 облік і оподаткування» за магістерською програмою «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес бухгалтерського обліку та контролю доходів та фінансових результатів.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку та контролю доходів та фінансових результатів, методика та організація обліку і внутрішнього контролю у ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур».

Проаналізовано економічну сутність доходів та фінансових результатів, визначено особливості формування фінансових результатів туристичної діяльності, досліджено облік доходів відповідно до МСФЗ, визначено проблемні моменти обліку та внутрішнього контролю доходів та фінансових результатів ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур», проведено аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства, побудовано економіко-математичну модель ефективності діяльності ТОВ «Вилкове-Пелікан-Тур», визначено шляхи удосконалення обліку та контролю.

Запропоновано розробити облікову політику, використовувати рахунок 681 для отриманих авансів, підвищити оперативність оформлення та обробки інформації, використовувати бухгалтерські програмні продукти.

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, прибуток, рентабельність, облік, контроль.

ANNOTATION

Sopruk L.,

(students surname and
initials)

«Features of accounting and control of income and income summary of the tourism industry (by the example of “Vilkovo-Pelican-Tour” LLC»,

(work title)

Thesis consists of three chapters. The object of research is the process of accounting and control of income and income summary

Diploma thesis deals with theoretical aspects of accounting and control of income and income summary, methodology and organization of accounting and internal control at "Alfamed" SPE.

The economic essence of revenues and income summary has been analyzed, features of financial results formation in tourism enterprises have been determined, accounting of income in accordance with IFRS has been investigated, problems of accounting and internal control of income and income summary of “Vilkovo-Pelican-Tour” LLC have been determined, economic and financial analysis has been carried out. The economic-mathematical model of efficiency of “Vilkovo-Pelican-Tour” LLC activity was constructed, the ways of improving accounting and control were determined.

It was proposed to develop accounting policies, use account 681 for advances received, improve the speed of processing and information processing, to use accounting software.

Keywords: income summary, revenues, expenses, profit, profitability accounting, control